

ABC NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Nie przesadzajmy

(g) Przeciwno projektowi Laval — Hoare zerwała się w Europie burza, ba — huragan protestów. Najbardziej zaś we Francji i Anglii...

Nie znaczy to, oczywiście, aby te głosy prasy były oddźwiękiem większości opinii w tych krajach. Ale ich namiętny ton dowodzi, jak dalece w konflikcie abisyńskim zainteresowane są czynniki międzynarodowe, dążące za wszelką cenę do obalenia Mussoliniego. W różnych krajach i różnych środowiskach — ton jeden i ten sam, jakby na komendę.

Jak zaś sprawa wygląda naprawdę?

Jeśli sobie przypomnimy, że w paryskich rokowaniach sierpniowych Anglia i Francja proponowały Włochom niemal takie same jak obecnie koncesje terytorjalne w Abisynji (na co Mussolini odpowiadał, że nie jest „kolekcjonerem pustyni”), a wrześniowa propozycja genewskiego komitetu Pięciu przewidywała oddanie Abisynji pod daleko idącą kontrolę międzynarodową, — to w projekcie obecnym mamy tylko zsumowane oba plany poprzednie.

Różnica polega jedynie na tem, że sierpniowy plan paryski przewidywał częściowy rozbiór Abisynji, a projekt Ligi Narodów pozostawiał jej terytorjum nienaruszone. Obecnie Francja i Anglia wróciły z pewnymi zmianami szczegółów do koncepcji pierwotnej. To wszystko.

Ba — ale Liga Narodów i jej prestige? Otóż w tem właśnie leży największe nieporozumienie u jednych, a u innych świadome przekraczanie istoty rzeczy.

Liga Narodów została użyta jako narzędzie polityki angielskiej i tylko dzięki presji Anglii doszło do tak „mocnych” uchwał sankcyjnych. Ale ci wszyscy, którzy z tego faktu wyciągali przesadne wnioski o wzmożeniu znaczenia Ligi, byli w błędzie.

Liga jest tylko wykładnikiem zbiorowej woli takiej, co innej konstelacji głównych sił, wchodzących w jej skład — niczem więcej. Dzięki kompromisowi między Anglią i Francją i tylko dzięki niemu Liga po raz pierwszy od pewnych wypadków doprowadziła do działania zbiorowego. Ale gdy się natura tego kompromisu zmieniła, to i sytuacja Ligi ulega zmianie: podstawa, na której może dojść znowu do jednomyślności, jest obecnie już inna, niż była przed dwoma miesiącami.

Jaką formułą wyjdzie Liga Narodów z tych trudności, to już inna sprawa. Do załamywania rąk nad jej „bankructwem” niema powodu: poprostu główni klienci zmieniają walutę moralnych weksli gwarantujących, jakie w niej zdeponowali. Trzeba więc będzie przewalutować również zaciągnięte na ich podstawie zobowiązania.

W czasach dzisiejszych, gdy wszystko jest płynne i niepewne, takie kłopoty zdarzają się dość często.

Rozszerzenia ram amnestji żądata posłowie w Sejmie

Sejmowa komisja prawnicza pod przewodnictwem wicemarsz. Podolskiego obradowała wczoraj nad przedłożonym przez rząd projektem ustawy amnestyjnej. Na posiedzenie przybył prok. Miller, dyrektor departamentu politycznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych p. Paciorewski, oraz dwaj przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Projekt referował pos. Madejski, który przedstawił pokrótce motywy wniesienia tego projektu, w szczególności upamiętnienie wprowadzenia w życie konstytucji, uspokojenie wewnętrzne oraz ciężkie warunki gospodarcze.

Po tym referacie rozwinęła się obszerna dyskusja, w której głównym tematem była sprawa skazańców politycznych. Poruszył ją pierwszy poseł z Warszawy p. Szczepański, który uważa ustawę wogóle za zbyt wąską, w szczególności najważniejszą jej brakiem jest to, że nie zawiera ona zamiany kary śmierci na bezterminowe więzienie. Domaga się też rozszerzenia ram amnestji dla przestępców politycznych.

Posel żydowski p. Sommerstein uważa, że jeżeli chodzi o przestępstwa polityczne, należy mówić nie tylko o pobudkach politycznych, ale społecznych i gospodarczych, co jest szczególnie ważne w okresie długotrwałego kryzysu i zaostrożonych walk nie tylko politycznych ale i na tle społecznym i gospodarczo społecznym.

Podobne stanowisko zajął ziemianin z Małopolski, pos. Zaklika, a jego propozycje zarówno jak i posła Sommersteina szły w tym kierunku, że amnestja powin na znaleźć zastosowanie do osób, które się uchyliły od wykonania wyroku, jeżeli się zgłoszą najpóźniej w dniu ogłoszenia ustawy.

Specjalnie przeciw propozycjom dotyczącym uwzględnienia przestępców przebywających zagranicą wypowiedział się wicemarszałek Podolski, wyrażając pogląd, że ramy zakreślone w ustawie dla przestępców politycznych, są dostateczne.

W sprawie tej wypowiedział się również prokurator Miller, wskazując, że nie zachodzi potrzeba rozszerzenia ram amnestji, która obejmuje 99 procent skazańców na kary do lat 5. Z więzień wyjdzie około 30.000 ludzi. Polityczne przestępstwa są prawie w zupełności uwzględnione, kary wyżej 10 lat dotknęły tylko kilkunastu przywódców, którzy wypuszczeni na wolność, rzuciliby nowe zarzewie niepokoju i zaburzeń.

BEREZA KARTUSKA.

Posel Olszewski, adwokat z Ciechanowa poruszył sprawę Berez Kartuskiej, oświadczając, co następuje: „Dekret, który powołał do życia ten obóz, powstał w o-

kolicznosciach podniecenia politycznego i zdecydowania się pewnych elementów na walkę siłą i terorem z porządkiem panującym w państwie. To były przyczyny tego zarządzenia. Czy one ustaly? Muszę stwierdzić, że obecnie nastąpiła koncentracja tych sił, chociaż się one ukryły. W dalszym ciągu stara się realizować zasadę dążenia do władzy siłą i terorem. Tembardziej jest to niemiłe, że właściwi przywódcy ukrywają się, a wysuwają do pracy eksponowane młodzież. Twierdzą, że powody powstania obozu koncentracyjnego nie przestały istnieć i inicjatywę zmiany tego stanowiska należy zostawić całkowicie rządowi.

Gdy ślizgać się pora

KUP ŁYŻWY HUDORA
Do nabycia w składnicach sportowych.

Wywiezienie do Berez studenta Barańskiego

Wczoraj nad ranem aresztowano studenta pierwszego roku prawa Jana Barańskiego. Według pogłosek aresztowany będzie otransportowany do obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej.

P. Barański zwolniony był przed kilku dniami z więzienia, lecz w ciągu tego samego dnia aresztowano go ponownie. Po spędzeniu 48 godzin w areszcie p. Barański ponownie uzyskał wolność, a wczoraj aresztowano go po raz trzeci, po przeprowadzeniu rewizji w mieszkaniu.

Wśród przytłaczającej większości żydów obradowali aplikanci adwokacy

W dniu wczorajszym odbyło się w sali Stowarzyszenia Techników doroczne zebranie aplikantów adwokackich okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Na ogólną liczbę około 600 aplikantów w zebraniu wzięło udział około połowy. Zebranie otworzył i zagaił adw. Janczewski, obecny dziekan Rady Adwokackiej, wskazując na szczytne cele i zadania adwokatury. Przewodniczył na zebraniu delegat Rady Adwokackiej, adw. Urbanowicz.

W ciągu kilku godzin debatowano nad bolączkami aplikantów adwokackich w związku z ogólnym zubożeniem adwokatury i szeregiem przepisów kępujących niejednokrotnie aplikantów w pracy zawodowej. Powzięto szereg uchwał, które mają być przedstawione Radzie Adwokackiej do załatwienia, mających zaradzić złemu stanowi dotychczasowemu.

Na zebraniu tem, jak należało przewidywać, dużą przewagę liczebną mieli żydzi. W czasie kilku głosowań nad wnioskami mo-

Prezydent Masaryk ustąpił Najpoważniejszym kandydatem jest dr. Benesz

PRAGA, 14.12. (ATE). Dziś przed południem w siedzibie prezydenta Masaryka na zamku Lana odbył się uroczysty akt zrzeczenia się godności prezydenta republiki przez dotychczasowego szefa państwa, Tomasza G. Masaryka. W akcie tym wzięli udział premier Hodža, prezydenci obu izb Jan Malipeter, Franciszek Soukup, dr. Szamala i nadworny lekarz prezydenta dr. Meixner.

Po wręczeniu aktu rezygnacji premierowi i spisaniu protokołu, T. G. Masaryk już w charakterze

prywatnym złożył krótkie oświadczenie, w którym, wskazując na trudne i odpowiedzialne zadania prezydenta państwa, podkreślił konieczność powierzenia tego urzędu osobistości, będącej w pełni sił fizycznych.

W chwili podpisywania i wręczenia aktu rezygnacyjnego, z masztu na zamku Lana ściągnięto sztandar prezydenta. W tej samej chwili sztandar ten wciągnięto na zamek Kolovrat, siedzibę rządu w Pradze na znak, że według konstytucji, uprawnienia prezy-

denta republiki, do chwili wyboru nowego prezydenta, przechodzą na rząd republiki.

PRAGA, 14. 12. — Wiadomość o ustąpieniu prezydenta Masaryka rozeszła się lotem błyskawicy, wywołując w społeczeństwie żywiołowe odruchy sympatii dla ustępującego prezydenta. Dzienniki wydały dodatki nadzwyczajne, które rozchwytało w mgnieniu oka.

O godzinie 16-ej premier Hodža wygłosił przemówienie transmitowane przez wszystkie rozgłoszenia czeskie. W kołach politycznych omawiane są z żywym zainteresowaniem kandydatury na stanowisko prezydenta. Oprócz najsilniejszej kandydatury dr. Benesza, wysuwana jest przez stronnictwo agrariuszy kandydatura prof. Nemesa.

Należy przypuszczać, że p. pos. Olszewski będzie zupełnie odosobniony w swoich poglądach. Przewodniczący zaś wicemarsz. Podolski zwrócił mu uwagę, że temat poruszony przez niego nie należy do porządku dziennego i tylko wyjątkowo nie przerwał mu przemówienia, abym nie kępować mówców nie można wracać jednakże do tej sprawy, gdyż żaden wniosek nie został zgłoszony.

Poza sprawą skazańców politycznych, poruszono również artykuły projektu dotyczące innych przestępstw. Zwracano uwagę, że przestępstwa skarbowe należy traktować bez niepotrzebnej demagogii, a zgodnie z interesem Skarbu Państwa, przestępstwa te bowiem szczególnie w dziedzinie podatkowej, powstały spowodowane złym systemem podatkowym i złego wykonywania ustaw, co dosadnie scharakteryzowali obecny premier i wicepremier.

Włosianin z Małopolski pos. Morawski, proponuje, aby ze względu na zbliżającą się zimę i panujące bezrobocie, umożliwić nozostanie w więzieniu osobom, które do tego zmusza ich sytuacja materialna dla zakończenia odbywania kary nawet w tej części.

W ciągu jednego dnia uwolnienie 40.000 więźniów

Departament Karny Ministerstwa Sprawiedliwości wydał przygotowawcze zarządzenia w sprawie technicznej strony wykonania nowej ustawy amnestyjnej, która ogłoszona będzie w Dzienniku Ustaw natychmiast po uchwaleniu jej przez ciała ustawodawcze. Jak ustalono zwalnianie więźniów odbywać się będzie pod nadzorem prokuratorów więziennych, którzy ułożą specjalne listy osób korzystających z amnestji.

Zwolnienie z więzień przeprowadzone będzie w miarę możliwości w ciągu jednego dnia. Tylko w

więzieniach większych, bądź też odleglejszych, wypuszczenie amnestjonowanych potrwa do 2 dni. Intendenty więzienne zawczasu przyszykują odzież własną, od bywających kary i rzeczy pozostałych w depozycie. Równocześnie obliczane są oszczędności więźniów uzyskane w czasie odbywania kary dzięki pracy w warsztatach i t. p.

Wraz z ogłoszeniem amnestji oczekiwane jest zarządzenie władz kolejowych, przynajmniej zniżki przejazdowe i b. więźniom na powrót do gmin rodzinnych.

Zmiany szefów personalnych w ministerstwach i przedsiębiorstwach

Agencja „Press” donosi: W kołach poinformowanych słychać, iż ujawnione dotychczas zmiany na stanowiskach szefów personalnych w różnych ministerstwach nie obejmują całej przewidzianej listy zmian.

Uchodzi m. in. za pewne ustąpienie p. Trelli, który od dłuższego czasu zajmuje stanowisko szefa personalnego w ministerstwie opieki społecznej.

Ponadto mówi się o zmianach szefów personalnych w wielu instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych. Jak wiadomo, dobór szefów personalnych w minionych latach dokonywał się zazwyczaj spośród oficerów specjalnej służby. Uprawnienia szefów personalnych były ogromne i wykrywały niejednokrotnie poza wolę i

decyzję szefów instytucji i przedsiębiorstw, a nawet poza wolę ministrów.

Wśród pracowników kolejowych niezwykle wrażenie wywołało uśnięcie szefa personalnego w ministerstwie komunikacji Kominkowskiego, który przez szereg lat decydował o losie wielu dziesiątków tysięcy kolejarzy. Za urzędowania p. Kominkowskiego na stanowisku szefa personalnego plaga anonimów i donosów wśród pracowników kolejowych przybrała zagrażające rozmiary.

Organizacje kolejarzy kilkakrotnie podejmowały w ministerstwie komunikacji interwencję w sprawie sposobu zużytkowania anonimowych doniesień przez biuro personalne. Interwencje te przez długi czas pozostawały bez skutku.

Upolowano gronostaja w obrębie Warszawy

Na rozległych terenach oczyszczalni wody przy ul. Czerniakowskiej, porośniętych niezwykle gęstą iorażabito onegdaj zwierzę podobne do lasicy, jednak nieco od niej większe, o pięknym białym futerku. Jedynie koniec ogona był czarny, co jest charakterystyczne.

styczną cechą gronostaja. Skórę zabitego zwierzątka odesłano do Państwowego Muzeum Zoologicznego, gdzie doc. Edward Supiński stwierdził, że jest to gronostaj, drapieżnik dawniej w Polsce bardzo pospolity, a obecnie niemal doszczętnie wytępiony, a niezwykle ceniony ze względu na futerko.

Jak nas informują na stacji pomp rzecznych na terenie zarosli nadwiślańskich znajduje się jeszcze kilkanaście gronostajów. Jest to fakt niesłychanie ciekawy, by rzadki drapieżnik przebywał tak blisko wielkiego miasta.

Jan Mosdorf w urzędzie śledczym

Wczoraj po złożeniu zeznań w Sądzie Okręgowym dr. Jan Mosdorf przesłuchiwany był w urzędzie śledczym. W godzinach wieczornych nie było jeszcze wiadomości, jakie będą konsekwencje ze znan dr. Mosdorfa w biurze policji.

Mróz w całej Europie

W Żywcu i Zakopanem notowano 19 stopni

Chłodne masy powietrza północno - kontynentalnego ogarnęły już niemal całą Europę, sięgając aż do Francji, północnych Włoch i Grecji. W centralnej Rosji mróz osiągnął już 25 stopni.

Mróz w ciągu ubiegłej doby ścisnął nocą nieco silniej, dochodząc w Katowicach, Siankach i Kryniczy do 10 stopni, w Dziśnie i Worochcie do 11, w Królewsczyźnie do 12, w Zwardoniu do 13, w Cieszynie do 14, w Rabce do 15, w Morskim Oku do 18, a w Żywcu i w Zakopanem — do 19 stopni.

Przez cały dzień wczorajszą panowała pogoda pochmurna z drobnym gdzieś niedługo opadem śnieżnym. O godz. 14 termometr wskazywał: 3 stopnie mrozu w Krakowie, Lublinie, Gdyni, Pińsku, Lwowie i Radomiu, 4 w Warszawie, Poznaniu, Kielcach, Toruniu i Katowicach, 5 w Zakopanem, Białymstoku, Łucku i Cieszynie, a 6 w Wilnie i Suwałkach.

Dziś — w dalszym ciągu pochmurno i gdzieś niedługo opad śnieżny. Lekki mróz. Słabe wiatry ze wschodu.